

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSIOJI RINKIMŲ KOMISIJA**

Biudžetinė įstaiga, Gynėjų g. 8, LT-01109 Vilnius, tel. (8 5) 239 6902, faks. (8 5) 239 6960, e. p. rinkim@vrk.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188607150

Lietuvos Respublikos Seimo narei
Aušrai Maldeikienei

2017-11-13

Nr. 2-648 (2.10.PR)

Siunčiama tik el. paštu: ausra.maldeikiene@lrs.lt

DĖL ŽURNALO „VALSTYBĖ“ PUBLIKACIJŲ

Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija (toliau – VRK) 2017 m. spalio 17 d. gavo Jūsų 2017 m. spalio 13 d. raštą Nr. SN-S(E)-47 „Dėl galimai nelegalios rinkimų reklamos“, kuriame nurodyta, kad 2017 m. spalio mėn. žurnalo „Valstybė“ Nr. 10 (126) „viršelyje ir turinyje yra pateiktos nuotraukos ir tekstai, kuriuos galima tiesiogiai interpretuoti kaip politinę reklamą“ bei prašoma pradėti tyrimą ir įvertinti nurodytas aplinkybes.

Peržiūrėjusi žurnalo turinį, VRK nustatė, kad minėto numerio žurnalo „Valstybė“ viršelyje pavaizduotas Gitanas Nausėda, nuo 50 iki 55 psl. publikuojamas interviu su G. Nausėda „Gitanas Nausėda: „Artėjantys Lietuvos Prezidento rinkimai bus labai svarbūs“ ir nuo 56 iki 60 psl. – straipsnis „Ar Lietuva išsirinks vilties prezidentą, ar nomenklatūros protežė – poną krabą?“.

Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo (toliau – Įstatymas) 2 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad politinė reklama – tai valstybės politiko, politinės partijos, politinės partijos nario, politinės kampanijos dalyvio, jų vardu ir (ar) interesais bet kokia forma ir priemonėmis už užmokestį ar neatlygintinai politinės kampanijos laikotarpiu ar tarp politinių kampanijų skleidžiama informacija, kuria siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose ar referendume arba kurios skleidimu propaguojamas valstybės politikas, politinė partija, politinės partijos narys ar politinės kampanijos dalyvis, taip pat jų idėjos, tikslai ar programa.

Pagal Įstatymo 16 straipsnio 6 dalies 1 punktą, politinė reklama nelaikomi ne politinės kampanijos laikotarpiu skleidžiami įprastinio pobūdžio informaciniai pranešimai apie valstybės politikų, politinių partijų, jų valdymo organų veiklą, išskyrus atvejus, kai tokiais pranešimais yra agituojama per būsimą politinę kampaniją balsuoti valstybės politiko, politinės partijos ar jos nario interesais arba už tokius pranešimus yra atsilyginama ar numatoma atsilyginti.

Pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos 67 ir 80 straipsnius, Lietuvos Respublikos Seimas skiria Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimus ir Respublikos Prezidento eiliniai rinkimai vykdomi

paskutinį sekmadienį likus dviem mėnesiams iki Respublikos Prezidento kadencijos pabaigos. Numatoma rinkimų data - 2019 m. gegužės mėn. Respublikos Prezidento rinkimų politinė kampanija apima laikotarpį nuo Respublikos Prezidento rinkimų datos paskelbimo iki šio įstatymo nustatyto rinkimų agitacijos kampanijos laikotarpio pabaigos. Šiuo metu Respublikos Prezidento rinkimų data nepaskelbta ir politinė kampanija dar nėra prasidėjusi.

VRK 2017 m. spalio 19 d. kreipėsi į Visuomenės informavimo etikos komisiją (toliau – Etikos komisija), prašydama pateikti kompetentingą nuomonę vertinant, ar minėtos publikacijos laikytinos politine reklama, taip pat spalio 31 d. kreipėsi į Gitaną Nausėdą ir viešąją įstaigą "Demokratijos plėtros fondas", prašydama pateikti informaciją, kieno iniciatyva buvo parengtos ir paskelbtos publikacijos bei ar už jas atsilyginta ar galbūt numatoma atsilyginti.

VRK 2017 m. lapkričio 2 d. gavo G. Nausėdos atsakymą, kuriame nurodyta, kad interviu atsakė į klausimus, kurie yra susiję su valstybės ekonominiais ir politiniais procesais, o žurnalo viršelio bei straipsnio „Ar Lietuva išsirinks vilties prezidentą, ar nomenklatūros protežė – poną krabą?“ turinys su juo derinti nebuvo ir jų publikavimui G. Nausėda įtakos neturėjo. Taip pat pažymėta, kad „nebuvo kalbama apie atsilyginimą už žurnalo „Valstybė“ Nr. 10 pateiktą turinį jokia forma nei dabar, nei ateityje“. Viešosios įstaigos "Demokratijos plėtros fondas" 2017 m. lapkričio 3 d. atsakyme taip pat nurodyta, kad „už publikacijas nėra atsilyginta ir ateityje nenumatoma atsilyginti“.

VRK gavo Etikos komisijos 2017 m. lapkričio 8 d. atsakymą Nr. 96, kuriuo informuojama, kad VRK prašymas nagrinėtas 2017 m. lapkričio 7 d. posėdyje ir bendru sutarimu išreikšta Etikos komisijos nuomone, kad žurnalo „Valstybė“ viršelis, interviu su G. Nausėda „Gitanas Nausėda: „Artėjantys Lietuvos Prezidento rinkimai bus labai svarbūs“ ir straipsnis „Ar Lietuva išsirinks vilties prezidentą, ar nomenklatūros protežė – poną krabą?“ nelaikytini politine reklama. Nuomonė grindžiama tuo, kad „abi nurodytos publikacijos buvo paskelbtos ne rinkimų kampanijos laikotarpiu ir kad jose kalbinami ir (ar) minimi asmenys nėra pranešę apie savo apsisprendimą kandidatuoti rinkimuose“.

Išnagrinėjusi publikacijų turinį, VRK nustatė, kad straipsnyje „Ar Lietuva išsirinks vilties prezidentą, ar nomenklatūros protežė – poną krabą?“ yra įvardijami septyni galimi kandidatai 2019 m. Respublikos Prezidento rinkimuose: Aušra Maldeikienė, Visvaldas Matijošaitis, Gitanas Nausėda, Žygimantas Pavilionis, Saulius Skvernelis, Ingrida Šimonytė, Vygaudas Ušackas. Straipsnyje modeliuojami vieno ar kito galimo kandidato išrinkimo Respublikos Prezidentu scenarijai, aptariamoms jų savybės ir galimi ryšiai su įvairiomis interesų grupėmis.

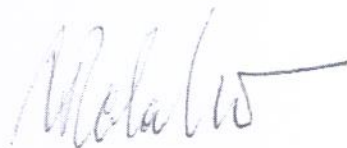
Žurnale skelbtame interviu su G. Nausėda – vienu iš minėtame straipsnyje nurodytų galimų kandidatų Respublikos Prezidento rinkimuose. Pašnekovas (G. Nausėda) ne kartą nurodo, kad nėra priėmęs sprendimo dalyvauti šiuose rinkimuose: „yra 60 proc. tikimybė, kad neisiu į Prezidento

rinkimus, ir 40 proc. tikimybė, kad apsispręsiu eiti.“ Apsisprendimo dalyvauti rinkimuose atveju G. Nausėda nurodo siektiną tikslą „įgyvendinti tas mintis, kurias reiškiu viešoje erdvėje ir kurios susijusios su kertiniais dalykais, kurie man atrodo be galo svarbūs ir ilginiui įgis vis didesnę reikšmę“. Atsakant į žurnalisto E. Eigirdo klausimus, interviu trumpai apžvelgiami visuomenei aktualių sričių klausimai: prezidentės D. Grybauskaitės vykdoma užsienio politika, smulkusis verslas, eksportas, socialinė atskirtis, emigracija, savivaldos kompetencija.

Atsižvelgiant į tai, kad publikacijose minimos bendros ir viešoje erdvėje dažnai aptariamoms problemoms, aktualūs visuomenei klausimai, G. Nausėdos ne kartą pabrėžta, kad dar nėra tikras dėl dalyvavimo rinkimuose, neagituojama numatomuose 2019 m. Respublikos Prezidento rinkimuose balsuoti kurio nors iš minėtų asmenų interesais, G. Nausėda nėra propaguojamas kaip kandidatas, už publikacijas nebuvo atsilyginta ar numatoma atsilyginti, ir Visuomenės informavimo etikos komisijos pateiktą nuomonę, aptariamoms žurnalo „Valstybė“ Nr. 10 (126) publikacijos nelaikytinos politine reklama.

Pagarbiai

Pirmininko pavaduotojas

Vincentas Vobolevičius